

INFÖR DI:S KONFERENS ENERGI

REPORTAGE

Skånska byn blir
självförsörjande
med sol och vind

14-15

Laddat för
priscock
i elnätet

NYHETER

10

Nya vd:ns
plan för
Studsvik

INTERVJU

12

Di ENERGI

28

SIDOR SPECIAL

FOTO: AMANDA LINDGREN

MILJARDÄREN RYTER TILL

Mika Anttonen, grundare av Stl, har byggt sin förmögenhet av olja - nu kräver han hårdare miljölagar.

”Vi måste sluta ljuga för varandra och för oss själva. Klimathotet är verkligt.”

■ REPORTAGE 2-4

Sänk dina projektkostnader – använd standarder!

Underlätta och förbättra ditt arbete inom det elektrotekniska området – www.elstandard.se

SEK
SVENSK
ELSTANDARD

Fastställer all svensk standard inom elområdet
Svensk medlem i IEC och CENELEC

Oljemagnaten:

Mika Anttonen ber politiker om hårda klimatlagar

GÖTEBORG

”Politiker, företag och vi som privatpersoner måste vakna. Snart är det för sent”, säger Mika Anttonen.

Han är oljemiljardären som nobbar börser och ser kampen mot klimatförändringarna som sitt viktigaste mål.

I en intervju berättar den finländske superentreprenören om sina krav på politiker, planerna på att odla skog i Sahara och hur hans energikoncern St1 ska leda omställningen.

”Ni politiker är nyckelpersonerna för att hantera klimathotet. Vi processar fyra miljoner ton råolja bara i detta raffinaderi varje år och jag ber er, reglera oss. Bara om produktionen av fossila bränslen gradvis begränsas med konkreta bestämmelser kan vi stoppa utsläppen av koldioxid som förstör vår planet”, säger Mika Anttonen med plötslig skärpa i rösten.

Platsen är ett konferensrum på St1:s raffinaderi i Göteborg. Publiken utgörs bland annat av ett tiotal svenska riksdagsledamöter, varav flera är ansvariga för sina partiers energi- eller näringspolitiska frågor. De har just fått en lång rundvisning av raffinaderiet som ligger nära Älvsborgs-

bron på Hisingen. Och efteråt väntar ett anförande dit även Di inbjudits. Och budskapet är både alar-

mistiskt och uppfordrande. ”Vi måste sluta ljuga för varandra och för oss själva. Klimathotet är verkligt och mycket större än vad vi verkar vilja ta till oss”, säger Mika Anttonen.

”I stället för att prata om detaljer som elbilar och utsläppshandel, så måste vi inse att det kommer att krävas mycket mer. Vi måste bland annat ge upp en hel del

av det vi ser som självklart i vår livsstil, som överdrivet flygande och annan konsumtion. Och dagens ekonomiska system som bygger på ständig tillväxt driven av fossil energi måste bytas ut mot ett som inte förstör jorden för framtida generationer”, säger Mika Anttonen, och tillägger att han gärna ser att flyglinjer på under en timmes flygtid förbjuds av klimatskäl.

Det borde också införas förbud på ”olagliga bilar”, anser han.

”De flesta bilar som säljs är byggda för att klara toppfarter på över 200 kilometer i timmen, trots att det är olagligt att köra så fort. Om de i stället bara konstruerades för max 120–130 km/timmen

så skulle åtgången av resurser och förbrukningen av fossila bränslen sjunka dramatiskt”, säger Mika Anttonen som pekar på att långt tuffare och modigare regelverk från politikerna

är nödvändiga på många områden för att personer och företag ska ändra sina skadliga beteenden och agera mer klimatvänligt i tillräckligt stor skala.

Uttalandena och kraven på bland annat hårdare reglering kan tyckas både överraskande och motsägelsefulla. Mika Anttonen har nämligen

”Vi måste bland annat ge upp en hel del av det vi ser som självklart i vår livsstil, som överdrivet flygande och annan konsumtion.”

MIKA ANTTONEN, ÄGARE TILL ENERGIKONCERNEN ST1

TILL ATTACK. Mika Anttonen, som äger energikoncernen St1, med mackar i Sverige, vill se radikala åtgärder för att stoppa klimatförändringarna.

FOTO: AMANDA LINDGREN

”Reglera oss”

själv byggt en enorm mångmiljardförmögenhet på just olja.

Den karismatiska 50-åringen är troligen helt okänd för många svenskar. Detta trots att han är mannen bakom St1 som sedan flera år är en av de största aktörerna på den svenska drivmedelsmarknaden med årlig mångmiljardförsäljning till svenska bilister.

Men hemma i Finland har hans framgångar och djärva uttalanden, som att elbilstillverkaren Tesla kommer att gå i konkurs, gett upphov till epitet som Finlands Richard Branson. Och Mika Anttonen är en av Nordens mest framgångsrika entreprenörer de senaste två decennierna. Efter några framgångsrika år som oljehandlare på oljebolaget Neste hoppade han av.

1997 startade den då 30-årige energiingenjören ett eget oljebolag. Utan något stort startkapital och till synes mot alla odds så har han i en kapitalintensiv bransch, traditionellt dominerad av stora oljebolag lyckats bygga upp St1 till en internationell bjässe som drar in årliga miljardvinster på drivmedel och andra oljeprodukter.

”Jag kan fortfarande inte tro att detta har hänt. Det har varit en fantastisk utveckling”, säger Mika Anttonen.

”En avgörande framgångsfaktor är att jag som ansvarig för den globala oljehandeln på Neste lärde mig hur den internationella oljemarknaden fungerar. Det kunnandet är basen för allt.”

Den snabba tillväxten har skett främst genom en rad förvärv, där jätteköpet av oljekoncernen Shells verksamhet i Sverige 2010 är en av de stora milstolparna. Övertagandet kostade motsvarande 6,7 miljarder kronor i dagens dollarkurs och finansierades av säljaren, avslöjar han.

”Vi har lyckats göra våra förvärv nästan utan att gå in med eget kapital, utan har på olika sätt kunnat betala i efterskott med kassaflödena från verksamheterna”, säger Mika Anttonen som numera är styrelseordförande och huvudägare.

Hur mycket är St1 värt?

”Det spelar ingen roll. Jag har inga planer på att sälja eller börsnotera”, säger Mika Anttonen.

Han uppger att St1 kommer att ha ett eget kapital på närmare 8 miljarder kronor vid årets slut, och att han själv kontrollerar cirka 83 procent av ägandet. Men att realisera hela eller delar genom en börsintroduktion är alltså inte aktuellt.

”Jag är tillräckligt rik. Min främsta drivkraft och vikti-

Di Fakta

Har 1 400 stationer

■ **Mika Anttonen**, grundare och huvudägare i finländska energikoncernen St1.

■ **Ålder:** 50.

■ **Familj:** Hustru och tre barn.

■ **Bor:** Helsingfors.

■ **Utbildning/karriär:** Energiingenjörsexamen 1991.

■ **Chef** för oljebolaget Nestes globala energihandel.

■ **Startade** St1 1997 och är nu styrelseordförande och huvudägare.

■ **Energibolaget** St1 med huvudkontor i Helsingfors består formellt av två olika koncerner. En sammanslagning planeras inom kort.

■ **Mika Anttonen äger** cirka

83 procent.

■ **Den samlade omsättningen** uppgick till 5,5 miljarder euro, motsvarande 55 miljarder svenska kronor under 2016. Resultatet före skatt satte rekord med 265 miljoner euro, cirka 2,6 miljarder kronor.

■ **Drivmedel är** största verksamheten med bland annat ett raffinaderi i Göteborg, depåer och cirka 1 400 mackar i Finland, Sverige och Norge.

■ **Har även** verksamhet inom vindkraft, geotermisk värme och tillverkning av avancerad etanol från bioavfall.

Källa: St1, Mika Anttonen

”För att bli verklighet krävs att EU:s skeptiska inställning till biodrivmedel förändras och här hoppas jag att svenska politiker ska driva på.”

MIKA ANTTONEN

gaste mål är i stället att göra allt jag kan för att bekämpa klimathotet. Jag kanske är naiv, men jag vill göra något gott och samtidigt väcka och

inspirera fler att göra vad de kan.”

Vad är då din plan?

”Att använda St1 och dess stora tillgångar och starka

kassaflöden på det mest effektiva sättet. Bland annat ska vi gradvis ställa om så att St1 blir ledande på att sälja klimatmedveten energi både genom att ersätta råolja med förnybara råvaror. Och genom att satsa hårt på forskning och utveckling av annan klimatmedveten energi”, säger Mika Anttonen.

Ett av de mest uppseendeväckande i bolagets portfölj med nya projekt är planerna på att odla skog i Sahara.

”Det kanske låter svårt och konstigt. Men det är ett högst konkret och seriöst projekt. Vi tittar på att i första steget bygga en pilotanläggning i Marocko som kan ta upp 100 000 ton koldioxid”, säger Mika Anttonen.

Tanken är att genom hållbara metoder och med solkraft förstavsaltat havsvatten och rena avloppsvatten. Det kan sedan användas för att odla skog, troligen snabbväxande eukalyptusträd, i öknen.

”Vitsen är att det både blir en kolsänka som suger upp en del av överskottet av koldioxid i atmosfären. Samtidigt kan man få fram hållbara insatsvaror som kan börja ersätta fossil råolja”, säger Mika Anttonen.

Om projektet blir verklighet är målet att använda den odlade biomassan från

Sahara till att ersätta uppe mot hälften av den fossila råolja som i dag raffineras i St1:s raffinaderi Göteborg och driver en stor del av den svenska transportsektorn.

”För att bli verklighet krävs att EU:s skeptiska inställning till biodrivmedel förändras och här hoppas jag att svenska politiker ska driva på”, säger Mika Anttonen.

Han ser storskalig skogsodling som bara en i raden av de många åtgärder som är nödvändiga för att stoppa den klimatkatastrof som hotar världen.

”Att odla skog i stor skala är en viktig och förhållandevis enkel åtgärd för att genom fotosyntesen få bort den skadliga koldioxiden. Genom att gå före vill vi med vårt innovativa koncept visa att detta är rätt väg som fler sedan ska utnyttja”, säger Mika Anttonen.

”I grunden är jag optimist, men tiden är sannolikt knapp så nu gäller det att sluta låtsas som att det ordnar sig och börja agera.”

KIM LUNDIN

kim.lundin@di.se

031-701 51 52

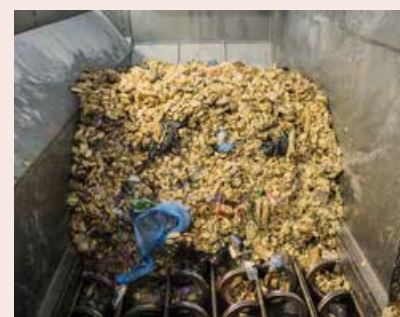

I SAMLAD TROPP. Rickard Nordin (C), St1:s ägare Mika Anttonen, Hilde Wahl, vd för St1 Sverige, Janine Alm Ericson (MP), och längst till höger Emma Nohrén (MP), på gemensamt studiebesök på raffinaderiet i Göteborg.

SAMTLIGA BILDER: AMANDA LINDGREN

MER ÄN PENGAR. Mångmiljardären Mika Anttonen äger merparten av energikoncernen som uppges vara värd 8 miljarder kronor.

OMVANDLING. I raffinaderiet på Hisingen skapas bränsle av gammalt bröd.

I MORGONLJUS. St1 har planer för olika pilotprojekt för bättre miljö, bland annat trädplantering i Sahara.

Veolia har så mycket ny energi

Vi har hittat massa ny energi genom att förvärva Hans Andersson Recycling och affärsområdet Industrirengöring av Corvara.

Veolia är nu i och med förvärven helt komplett när vi har samlat koncernens samtliga byggstenar energi, vatten och återvinning under ett och samma tak, från Trelleborg i söder till Kiruna i Norr.

Vi kan hjälpa er med att hitta energi och ekonomi i era restprodukter och omvandla dem till ökad lönsamhet, minskad miljöpåverkan och en mer effektiv produktion. Vi tar ett samlat perspektiv på

hela er verksamhet och dyker ner precis där ni behöver stöd och förbättringar.

I våra händer blir det överblivna tillgångar. Vi tar hand om ert avfall, allt ifrån papper på kontoret till metall och gamla lysrör där vi gör den bästa lösningen för just er. Vi hjälper till att minska spillet i produktionen och samtidigt återföra överskottet tillbaka till produktionen eller att återvinna det. Spillvärme blir ett nytt sätt att värma era lokaler och minska er användning av fossila bränslen. När hela produktionsapparaten ska underhållas så fixar vi också det med våra team inom industriellt underhåll och rengöring.

För oss handlar det nämligen om att upptäcka och tillvarata resurser på bästa sätt. Att åstadkomma det kräver ett stort engagemang. Det är därför vi, förutom driften, även kan designa, bygga, och finansiera de lösningar som krävs. Bakom oss har vi en koncern som är världsledande inom resurshandling och optimering med fokus på energi, vatten och återvinning.

Vi tillför det som behövs för ett långsiktigt resultat – från minskad miljöpåverkan från er verksamhet till ökad avkastning på ert eget kapital. Vi har energin och kunskapen att ta våra kunder till nästa nivå.

Veolia är världsledande inom resurshandling. Med 163 000 anställda världen över utformar och tillhandahåller vi lösningar inom energi, vatten och återvinning som bidrar till en hållbar utveckling av samhällen och industrier. Vi hjälper städer och industrier att hantera, optimera och göra det bästa av sina resurser för att främja övergången mot en cirkulär ekonomi. Vår globala omsättning uppgick 2016 till 24,39 miljarder euro. I Norden har Veolia omkring 1 400 anställda med verksamhet i Sverige, Norge och Finland och omsätter per första september 2017 ca 3,7 miljarder kronor. www.veolia.se